

Тепер уже не буде сіл поблизу путівця. Будуть лиш дніпрові кручі та тихий гомін хвилі з берегом за кручами. Скавулитиме десь у переярку лисиця біля своєї нори, пахнутимуть глеєм пливунові води, що крадькома від царства вод підземних тікають у Дніпро, на сонце, а далі — в море.

"Всі ріки течуть у море, а воно не повниться".

Ці слова любив ректи сам собі старий Терешко, великий мовчун і відлюдько, той-таки Терешко, що, раз на житті побувавши в Києві, купив бабусі Марфі "очечки", сусіда її славний. Славний своєю криницею-самородком та ремеслом своїм, давнім, як світ.

Терешко знав дерево. Знав кожна його жилу й прожилок, на вагу і пахощ, від кореня до вершечка, мовби сам пішов з пагона, а пішовши з нього, породичався з усіма, що росли колись і ще zostалися в цьому краї, деревами. Терешко різьбярив. Він різав не прикраси, а те, що потрібне людям на щодень: ложки і кухлі кленові, які звав квартами.

Ніхто ніколи не бачив старого на базарі зі своїм рукотворінням. Наробивши кварт із претонесеньких клепок і о двох плетених обручах та з дивовижними дужками, схожими на вуженят,— голівка в кухоль зазирає, наче води просить,— та кілька десятків ложок (малих — для дітей, більших — для батьків, ополоників — для куховарок), Терешко розкладав усе те добро на лавочці біля криниці і йшов у повітку різати далі або до Дніпра шукати прибудного дерева.

Трапиться перехожий від села до села а чи до містечка, нап'ється води з криниці, перепочине на лавочці, вибере найлюбішу кварту чи ложок з десятка, яких треба, і, поклавши купкою дрібні гроші, білі або жовті або мішаницю з тих і тих, іде собі далі.

Коли Терешко забачить, що біля криниці вже не ясніють скарби з його рук, виносить ще і ще, а купки монет змитає в долоню, не

перемацуючи їх і не придивляючись до кожної несити, як те роблять базарові.

"Людам на добро, а мені на поміч",— сказав якось Терешко бабусі Марфі. Уже сивим як лунь сказав. Сказав раз. Це був, либонь, його заповіт. А заповіт кажеться раз.

Вночі старий Терешко ходив на кручу при самій воді дніпровій дивитися, як місяць прокладає довгий червоний місток через воду, такий густо-червоний, такий твердий у тиху ніч без хвилі, що ступай на нього і йди, і йди аж до краю, до краю життя...

Терешко вже давно пішов тим містком. А на джерело-криницю послалася молода шовкова трава і дише, дише разом з водою, що то піднімається горбочком, то западає, ледь чутно промовляючи до ночі в зорях, до пахощів молодої осоки та глухого дерев'яного духу: зима не вдужала вивіяти його дотла.

Терешко вже давно пішов і стоїть тепер сухим берестом оно на кручі, де крайнебо з місяцем та зорею. Стоїть сивий — обсипалася кора з береста, то вночі він сивіє проти неба — і тримає в руках білу квартиру пам'яті.